

Релігійний склад населення

Мета:сформувати уявлення про світові релігії, регіони їх поширення, кількість послідовників; з'ясувати регіональні відмінності релігійних вірувань в Україні та рідному краї; розвивати науковий підхід до розуміння глобальних суспільних процесів; вдосконалювати навички роботи учнів з додатковими джерелами географічних знань;виховувати толерантне ставлення до послідовників будь-якого віросповідання.

Тип уроку: формування нових знань, умінь, навичок.

Обладнання: підручники, атласи, політична карта світу, презентація

Хід уроку

I. Організація класу

II. Актуалізація знань

III. Мотивація навчальної діяльності

IV. Вивчення нового матеріалу

V. Узагальнення

Домашнє завдання

Релігія як явище культури

- **Релігія** — це одна із форм духовної культури, яка являє собою особливу форму світогляду та світовідчуття

Роль релігії

Впливає
на

побут

міжлюдські
відносини

звичаї

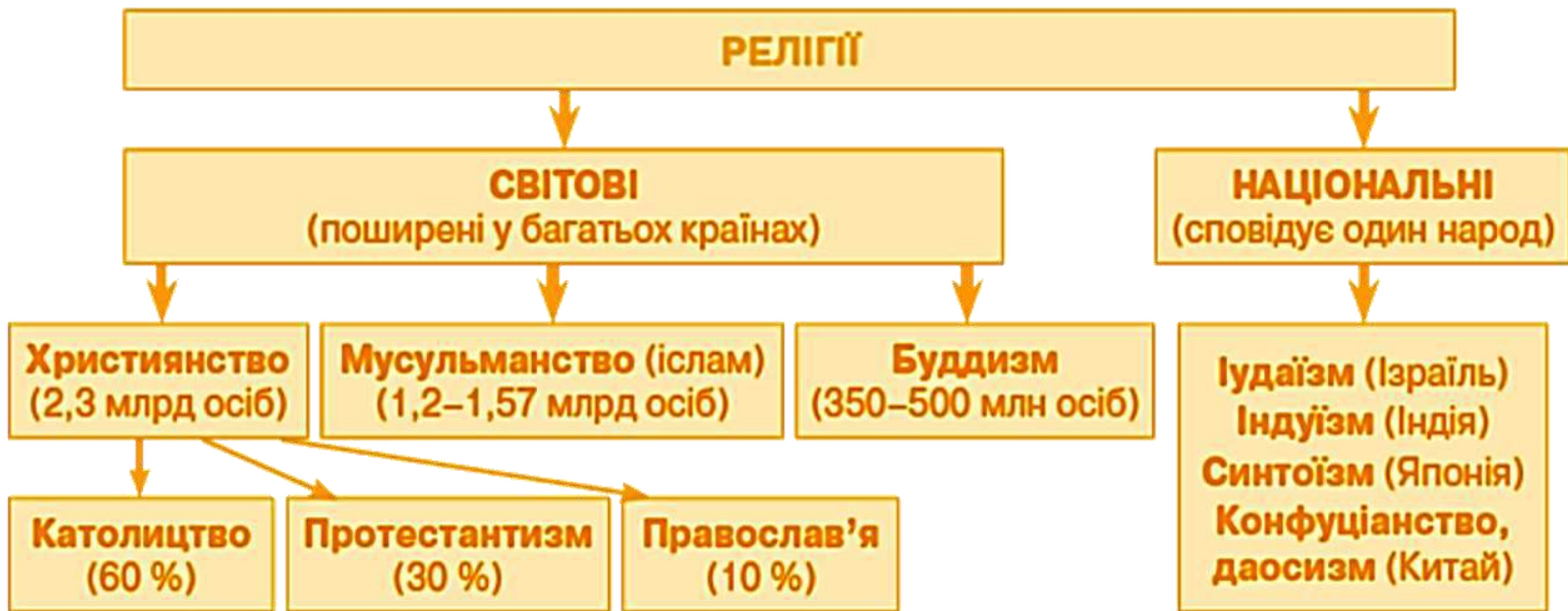
Виховує

допомагає долати
життєві труднощі

Класифікація релігій

Класифікація релігій

Сучасна класифікація релігій базується на їх розподілі залежно від поширення і чисельності віруючих

Традиційні	Етнічні	Світові
<ul style="list-style-type: none"> • Фетишизм (Західна Африка) • Тотемізм (у аборигенів Америки і Австралії) • Шаманізм (у народів Сибіру і Кореї) • Культ пращурів (у народів Східної Азії)	<ul style="list-style-type: none"> • Індуїзм (Індія) • Іудаїзм (Ізраїль) • Конфуціанство (Китай) • Даосизм (Китай) • Синтоїзм (Японія) • Джайнізм (Індія) • Зороастризм (Індія, Іран)	Християнство Іслам Буддизм

Ранні релігійні вірування

Анімізм – віра в духів природи, душі предків

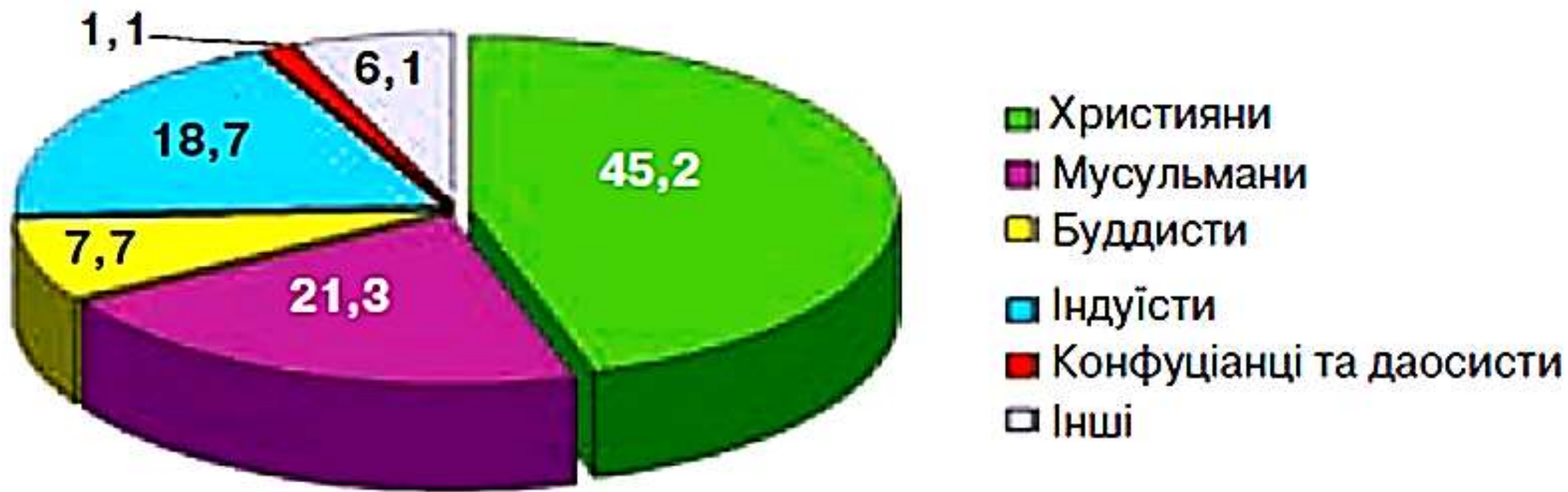
Тотемізм – віра в існування кровно-родинного зв'язку між групами людей і твариною

Фетишизм – віра в надприродну силу неживих предметів

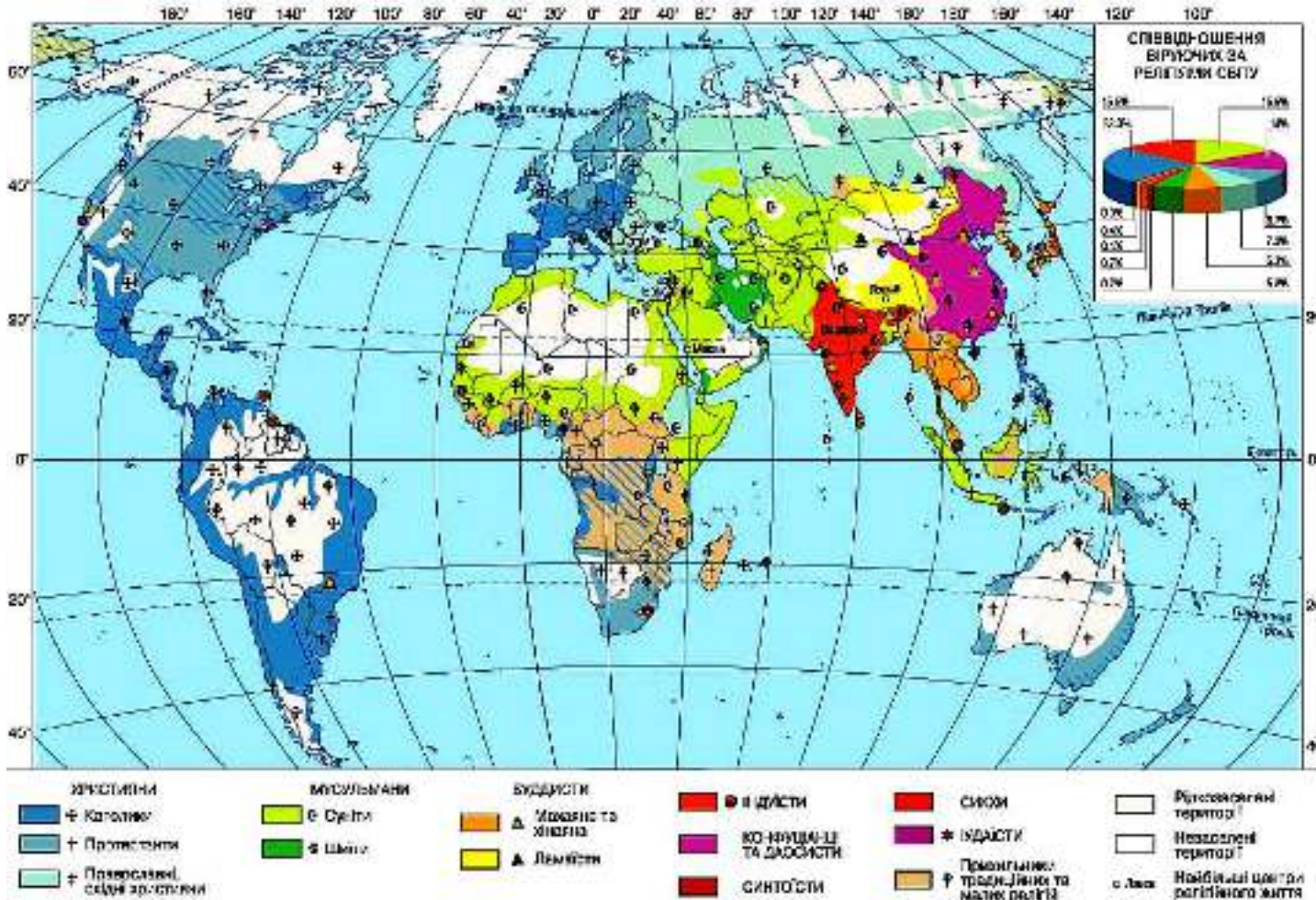
Розподіл віруючих світу

Світові релігії

- **Світова релігія** – релігія, яка отримала поширення серед народів різних країн світу та на різних континентах

Центри релігійного життя:

- **Рим** – католиків
- **Мекка** – мусульман
- **Стамбул** – православних християн (резиденція Константинопольського патріарха)
- **Лхаса** – буддистів
- **Єрусалим** – християн, іудаїстів, мусульман

Світові релігії

Світові релігії

християнство

**мусульманство
(іслам)**

буддизм

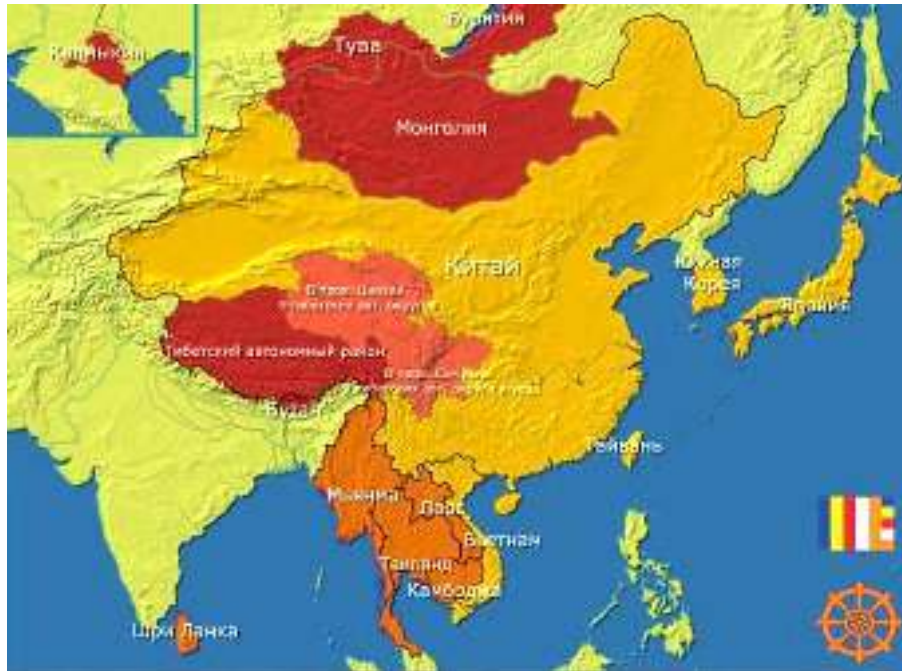

Будизм

- — **найдавніша світова релігія**
  - **з'явилася у V ст. до н. е.**
  - **кількість людей, що сповідують буддизм, за різними оцінками становить від 400 до 500 млн осіб**
  - **Переважно це жителі Південно-Східної Азії**
-

Архітектурним символом буддизму є ступа

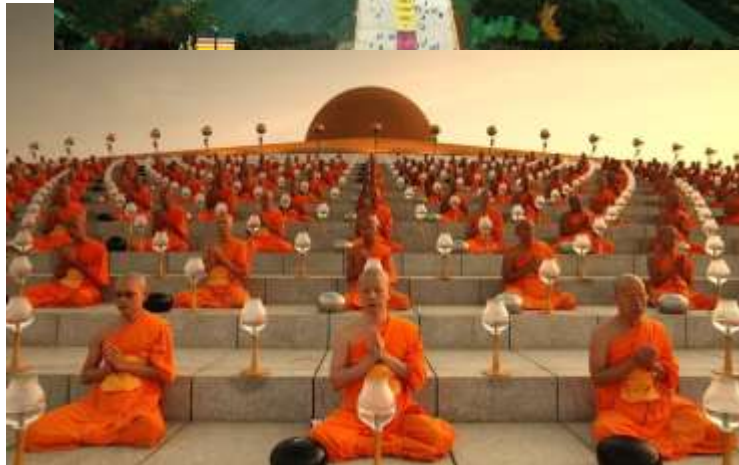

**Буддисти сповідують
ненасильство, але
використовувати бойові
вміння для того, щоб
запобігти насильству і не
дати йому поширитися**

Однією з основних ідей буддизму є віра у **переродження** (реінкарнацію) та **карму**. Буддисти вважають, що карма - це закон причинно-наслідкових зв'язків, який визначає наші майбутні життя. Тобто, наші дії, думки та слова впливають на наші майбутні переродження та визначають наші долі.

У буддизмі немає концепції Бога як творця та керівника всього живого, і він не спонукає своїх прихильників до віри в Бога. Замість цього, він спрямовує увагу на внутрішній розвиток і самовдосконалення, що допомагає досягти **просвітлення**.

Християнство

- — виникло у I ст.
- В XI ст. воно розпалося на два напрямки:

католицизм

- Католиків на Землі **понад 1,2 млрд осіб**, близько половина з них живе в **Америці**
- Приблизно **200 млн** католиків зосереджено в **Західній та Центральній Європі**

XVI ст. від католицизму відокремився **протестантизм**. **Протестанти** — це християни, які належать до однієї з декількох незалежних церков (протестанти ніколи не були католиками чи православними)

православ'я

- Прихильників цієї віри налічується **понад 200 млн осіб**
- Православ'я найбільш поширене в **Центральній та Східній Європі**

Православні християни становлять лише 10%. Православ'я — найдавніша, класична гілка християнства. Навіть назву її трактують як «правильно славлю Бога». У православних немає єдиного центру керування, як у католиків, а існують автокефальні національні церкви. Обряди й оздоблення церков вирізняються чистотою та піднесеністю. Православні церкви мають широкі бані, увінчані хрестами. Всередині стіни прикрашені фресками, іконами. Православна церква живе за старим календарем, тому дати релігійних свят не збігаються з католицькими та протестантськими. Поширене православ'я у Східній і Південно-Східній Європі, Росії, Греції, Грузії, частково на Кіпрі.

Католицькі богослови стверджують, що Папа Римський є намісником Ісуса Христа на землі й наступником апостола Петра. Тому він вважається непогрішимим. Католицизм проголошує існування пекла, раю і чистилища. Католицька церква може відпускати гріхи як живим, так і померлим за певні заслуги перед нею.

Іслам

- — **наймолодша** світова релігія
- **з'явився в VI ст.** серед населення **Аравійського півострова**
- часто називають **мусульманством**

- Іслам швидко поширився за межі Аравійського півострова й потім розпався на:

сунізм

шиїзм

- Основними віруваннями Ісламу є віра в одного Бога, Аллаха, який є всемогутнім, всевишнім та всемилосердним. Віруючі в Іслам вірять в те, що Аллах надсилає посланців до людства, щоб вони проводили його волю та розповідали про нього.
- Ключовим текстом для Ісламу є Коран, священна книга, яка містить слова Аллаха, передані пророком Мухаммедом. Крім Корану, в Ісламі є ще одна священна книга - Сунна, яка містить слова та дії пророка Мухаммеда.

Національні релігії

- — релігійні системи сформовані племенами, етносами, окремими народами (**сповідує один народ**)
- Національні релігії мають ряд специфічних ознак

Іудаїзм
(Ізраїль)

Синтоїзм
(Японія)

Індуїзм
(Індія)

Конфуціанство
(Китай)

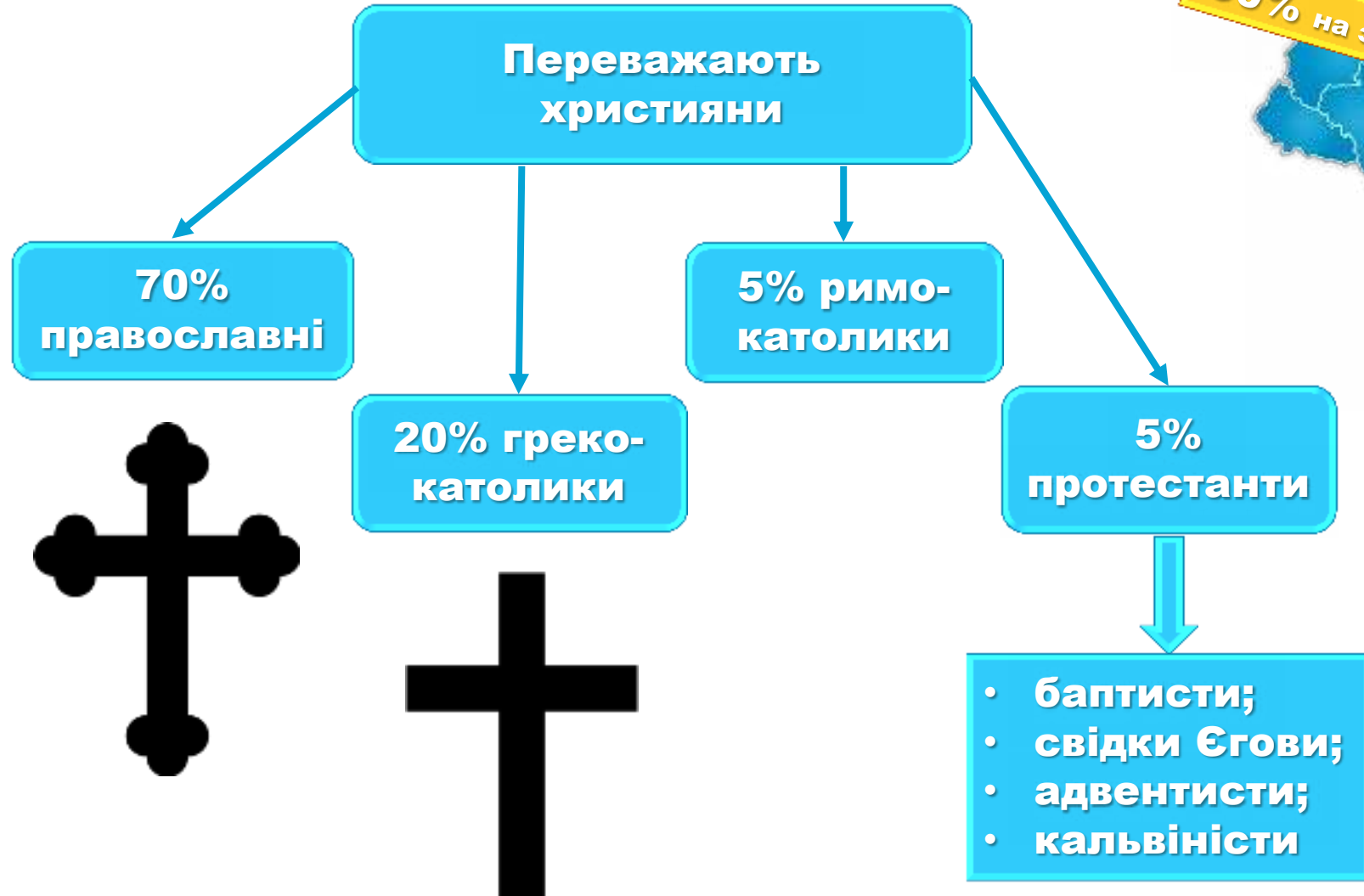
Даосизм
(Китай)

Релігійне життя в Україні

В Україні віруючими себе вважають:

Україна — багатоконфесійна держава

мусульмани
≈ 1,2 %

їудеї
≈ 0,5 %

- **1. Найдавніша світова релігія**
- **2. Наймолодша світова релігія**
- **3. Три гілки християнства**
- **4. Найчисельніша гілка християн**
- **5. Священна книга мусульман**
- **6. Головна книга християн**
- **7 Які світові релігії поширені на території України?**

Робимо висновки

- **Релігія — одна із форм духовної культури, яка являє собою особливу форму світогляду й світовідчуття. Вона впливає на побут, звичаї, відносини в родині та суспільстві**
- **Більшість віруючих сповідують одну з трьох світових релігій: буддизм, християнство або іслам**
- **В Україні серед віруючих явно переважають християни. Приблизно половина з них — православні. Решту майже порівну поділяють католики та протестанти, також представлені мусульмани та іудеї**

Домашнє завдання

Читати п 57, переглянути відео

Повідомлення «Міжрелігійні конфлікти»

<https://www.youtube.com/watch?v=lesAoEQQFDQ>